

““Studentu adaptācijas aptaujas” adaptācija”

Darba autore: Laine Kupča,
Darba vadītāja: Dr.psych., asoc prof., Kristīne Mārtinsone

Aktualitāte

- Adaptācija pirmā kursa studentiem ir aktuāla, lai tie spētu pilnvērtīgi studēt, iekļauties jaunajā sociālajā vidē un mācību procesā (Odiņa, 2010).
- Uzsākot studijas, adaptācija var notikt gan pozitīvi, gan arī negatīvi, kas studentam var izraisīt nepatīkamas izjūtas un stresu (Federova, 2008).

Pētījuma problēma un mērķis

- Latvijā nav instrumenta, ar kuru mērīt adaptāciju pirmā kursa studentiem, kurš ir balstīts uz studentu vajadzībām.
- Mērķis: Veikt “Studentu adaptācijas aptaujas” adaptāciju.

Studentu adaptācija

- Studentu adaptācija (latīņu valodā *adaptatio* - pielāgošanās) - pielāgošanās dabas un sociālās vides (kolēģu, docētāju) mainīgajiem apstākļiem.
- Aktīvs process, kas virzīts uz indivīda/studenta organismam nelabvēlīgu, neadekvātu vides faktoru pārvarēšanu (White, 1974, kā minēts Odiņa, 2010)

Studentu adaptācijas veidi

- 1) Akadēmiskā adaptācija - studentu spēja pielāgoties jaunajai augstskolas videi.
- 2) Sociālā adaptācija - studentu spēja tikt galā un pārvarēt grūtības saistībā ar starppersonu un sabiedrības vajadzībām attiecīgajā augstskolā un apkārtējā vidē
(Al-katibs, Avalems, Samavi, 2012).

Studentu adaptācijas veidi

- 3) Emocionālā adaptācija - studenta psiholoģiskais un fiziskais stāvoklis, adaptējoties studiju vidē (Chen, 2009).
- 4) Adaptācija augstskolā – norāda uz studentu mērķtiecīgumu un apņemšanos tikt galā ar lēmumu studēt vispārīgi un tieši šajā augstskolā (Taylor, Pastor, 2005).

Metode

- Dalībnieki: 120 RSU 1. kursa medicīnas studenti – 60 ārvalstu (35 siev. un 25 vīr., vid. vec. 22 gadi) un 60 Latvijas (49 siev. un 11 vīr., vid. vec. 19 gadi).
- Instrumenti:
 - 1) Demogrāfisko datu aptauja – dzim., vec., studiju vieta, specializācija, nacionālā piederība un dzīvesvieta.
 - 2) “Studentu aptauja”. Autori – K.Mārtinsone, M.Vāciete, 2010. 27 apgalvojumi, 4 punktu Likerta skala – 1 (pilnīgi nepiekrītu) – 4 (pilnīgi piekrītu). 3 subskalas: 1) akadēmiskā adaptācija, 2) sociālā adaptācija, 3) emocionālā adaptācija.

Metode

- 3) “Studentu adaptācijas aptauja” („Student Adaptation to College Questionnaire”). Autori - Robert W. Baker un Bohdan Sirynk. 66 apgalvojumiem, 9 punktu Likerta skalas: 1(ļoti cieši attiecas uz mani) – 9 (ļoti cieši neattiecas uz mani). 4 subskalas: 1)Akadēmiskā, 2)Sociālā, 3) Emocionālā adaptācija un 4) Adaptācija augstskolā.
- Procedūra: Tika iegūta autoru atļauja, RSU ētikas komitejas atļauja un veikta “Studentu adaptācijas aptaujas” adaptācija atbilstoši starptautiskajiem testu adaptācijas pieņemtajiem noteikumiem. Aptaujas tika ievietotas elektroniski interneta mājas lapā.

Rezultāti

„Studentu adaptācijas aptaujas” un tās subskalu ticamība

	α	Oriģinālās aptaujas α	k
Studentu adaptācijas aptauja	.85	.86	66
Akadēmiskā adaptācija	.88	.87	24
Sociālā adaptācija	.87	.89	20
Personas – Emocionālā adaptācija	.86	.82	15
Adaptācija augstskolā	.91	.86	7

Rezultāti

Korelācija starp subskalām „Studentu adaptācijas aptaujai” (SAA) un
“Studentu aptaujai” (SA)

	Akadēmiskā adaptācija (SAA)	Sociālā adaptācija (SAA)	Emocionālā adaptācija (SAA)	Adaptācij a augstskolā (SAA)
Emocionālā adaptācija (SA)	-.404*	-.507**	-.446*	-.119
Akadēmiskā adaptācija (SA)	-.551**	-.527**	-.250	-.273
Sociālā adaptācija (SA)	-.040	-.389*	.022	.053

*p < .05; **p < .01

Rezultāti

Ārvalstu un Latvijas medicīnas studentu adaptācijas studiju videi
atšķirības „Studentu adaptācijas aptaujas” rezultātos

“Studentu adaptācijas aptauja”												
Aptauju subskalas	Akadēmiskā adaptācija			Sociālā adaptācija			Emocionālā adaptācija			Adaptācija augstskolā		
Statistiskie rādītāji	M	t	p	M	t	p	M	t	p	M	t	p
Ārvalstu studenti	151,02	8,212	,000	67,90	2,120	,036	57,87	2,930	,004	17,35	,405	,686
Latvijas studenti	98,95			76,13			69,17			18,17		

Secinājumi

- „Studentu adaptācijas aptaujas” adaptēto versiju ir iespējams pielietot turpmākos pētījumos Latvijas pirmā kursa studentu vidū.
- Rezultāti var kalpot par pamatu pirmā kursa studējošo adaptācijas un psiholoģiskā / sociālā atbalsta programmu izveidei, kā arī, lai uzlabotu jau esošās atbalstu sistēmas.

**PALDIES
PAR
UZMANĪBU!**